

Potvrzen výskyt slabého tornáda síly IF1 z večera 29. 6. 2022 u obce Sviny (západně od Veselí nad Lužnicí).

Terénní průzkum měl za cíl potvrdit hlášený výskyt tornáda u obce Sviny. Získané informace prokazují, že došlo ke kontaktu víru se zemským povrchem a ke vzniku škod na stromech, podle kterých je možné odhadnout **intenzitu jevu na stupeň IF1** (dle nové International Fujita scale připravované Evropskou laboratoří silných bouří ESSL).

O tom, že škody nezpůsobil přímočarý vítr z hůlavy nebo microburstu (propad studeného vzduchu), svědčí i skutečnost, že daným místem prochází velmi úzký a zároveň dlouhý pás polehlého obilí, které je navíc položeno směrem do středu pásu. To svědčí o sbíhavosti proudění nasáváním vzduchu do středu víru. Více se dočtete v této zprávě.

Tisková zpráva ČHMÚ

První informace o možném výskytu tornáda ve večerních hodinách 29. 6. se objevily na Facebooku v podobě videa ještě v ten samý večer. Video bylo natočeno z jihovýchodní části obce Mažice a ukazuje pohled směrem na jihovýchod, kde se pod základnou oblačnosti vyskytla velmi výrazná tromba. Kontakt se zemí ale z tohoto záznamu není jednoznačně patrný. Následně se u videa objevil komentář od vzdušným vírem zasažené řidičky s fotografií škod na stromech u **silnice Veselí n. L. – Sviný**.

Následující den byl kolegyní Markétou Augustinovou z pobočky ČHMÚ v Českých Budějovicích proveden pozemní i dronový průzkum škod a stop v poli v popsaném místě. Ty prokazují, že došlo ke kontaktu víru se zemským povrchem a ke vzniku škod na stromech, podle kterých je možné odhadnout **intenzitu jevu na stupeň IF1** (dle nové International Fujita scale připravované Evropskou laboratoří silných bouří ESSL). O tom, že škody nezpůsobil přímočarý vítr z hůlavy nebo microburstu (propad studeného vzduchu), svědčí i skutečnost, že daným místem prochází velmi úzký a zároveň dlouhý pás polehlého obilí, které je navíc položeno směrem do středu pásu. To svědčí o sbíhavosti proudění nasáváním vzduchu do středu víru. U microburstů se často naopak projevuje rozbíhavý charakter škod.

Tornádo se vytvořilo cca **v čase 19:45 SELČ** (17:45 UTC) na čele postupujícího bow echa v části, kde lze nalézt radarové znaky výskytu mezovortexu (vír s vertikální osou rotace o průměru stovek metrů až jednotek km, který se občas vytváří na čele postupujících MCS). *Mezovortexy jsou schopné působit výrazná zesílení větru v rámci lineárních bouřkových systémů, produkovat výrazné microbursty a dát vzniknout i tornádu. Mezovortex a s ním spojené microbursty stály i za pádem hlavního elektrického vedení 400 kV u Temelína 23. 6. 2021.*

První stopy působení tornáda lze nalézt poblíž osady Kundratice, odkud vír pokračoval přibližně směrem k severu, kde překročil dvě silnice. Na druhé došlo k zasažení jedoucího auta a poničení dvou vzrostlých topolů, z nichž jeden byl vyvrácen (IF1) a u druhého došlo k výraznému olámaní větví koruny (IF1). Tornádo následně přes pole postupovalo k lesíku v katastru obce Borkovice, kdy ještě v polích před tímto lesem je patrná úzká dvojitá stopa. Na lesíku samotném, který leží přímo v dráze tornáda, ale nejsou patrné žádné větší škody - až na oškubání větví z horní části stromu (IF1) v severní části lesíku, od kterého vede opět úzký pruh polehlého obilí. Podrobnější ohledání lesíku nebylo provedeno, a tak je možné, že na něm došlo k více drobnějším škodám, jež jsme ale neřešili. V prostoru severně od lesíku je plocha uváleného obilí již větší a s ohledem na charakter uválení je pravděpodobné, že část škody na poli mohla být způsobena již spíše silným větrem v kombinaci se srážkami/kroupami. Hlavní pás uválení obilí má ale dobře patrný spirálovitý charakter. Tornádo následně zaniklo zřejmě u polní cesty za elektrickým vedením 110 kV, na kterém ale nejsou patrné žádné známky poškození.

V poledním informačním textu z 29. 6. k výstraze od konvektivní skupiny (KOS) byla na Facebookové stránce ČHMÚ zmíněna mj. i vhodnost podmínek pro možný výskyt slabších tornád. Nelze tedy vyloučit, že v ten samý den došlo k výskytu dalších slabších tornád.

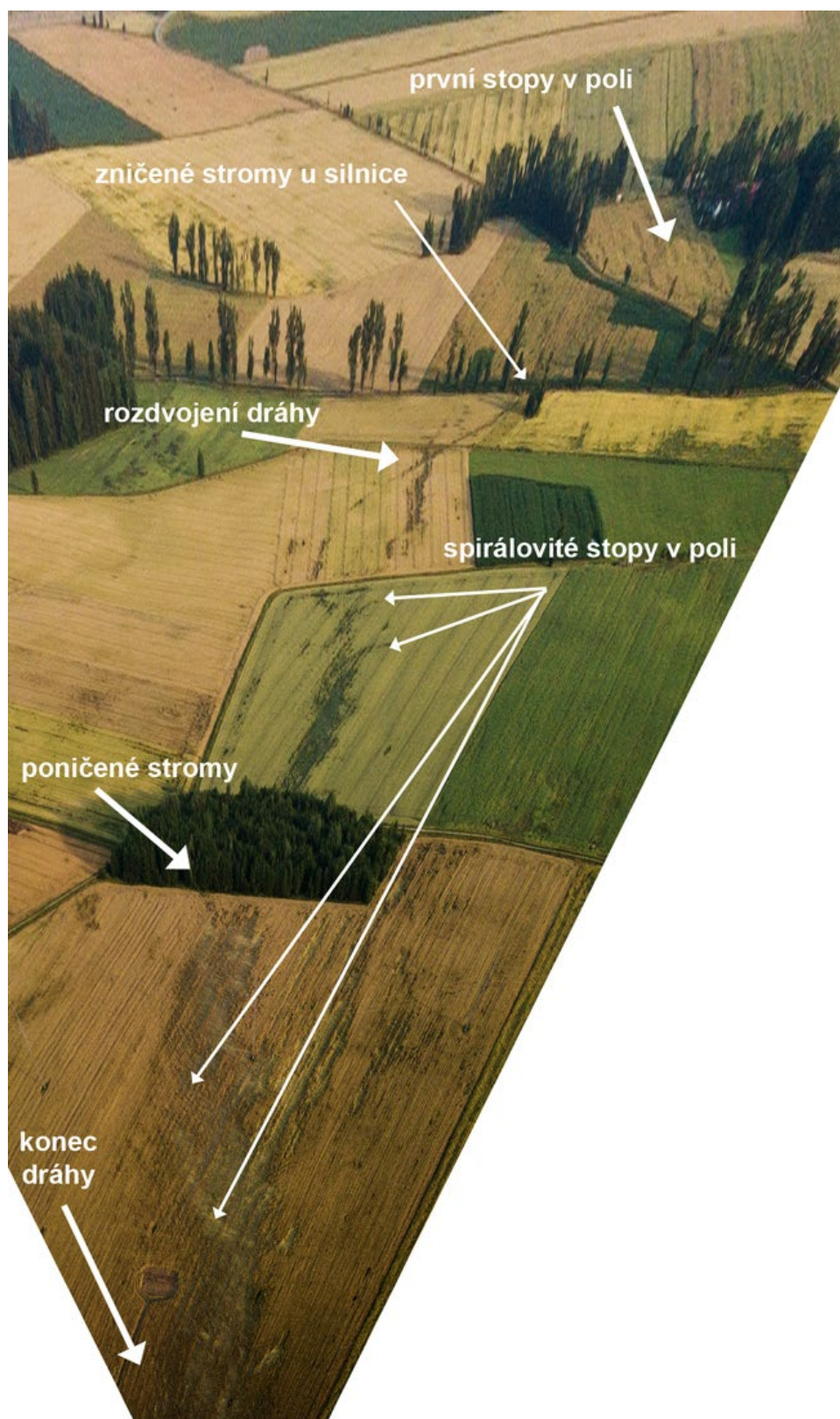
Zatím se objevily informace o údajně možném tornádu u obce Komárov (cca 8 km na SSZ od Svin). Pozemní videozáznam škod ale ukazuje spíše na jednosměrný pád stromů ve směru postupu bouře. Z toho lze usuzovat, že je velmi pravděpodobné, že škody byly způsobeny spíše microburstem.

*Pohled po směru pohybu tornáda, které ve velmi úzkém pásu poválelo obilí, ale také zničilo několik stromů u silnice mezi Sviny a Veselím nad Lužnicí. (Jeden strom má zničenou korunu a druhý, viz červená šipka, byl vyvrácen a následně již rozřezán.) Jedním ze znaků svědčících na vzdušný vír se silným savým efektem je sbíhavost polehaného obilí ke středu pásu, viz bílé šipky v kukuřici.
Autor fotografie: Petr Augustin*

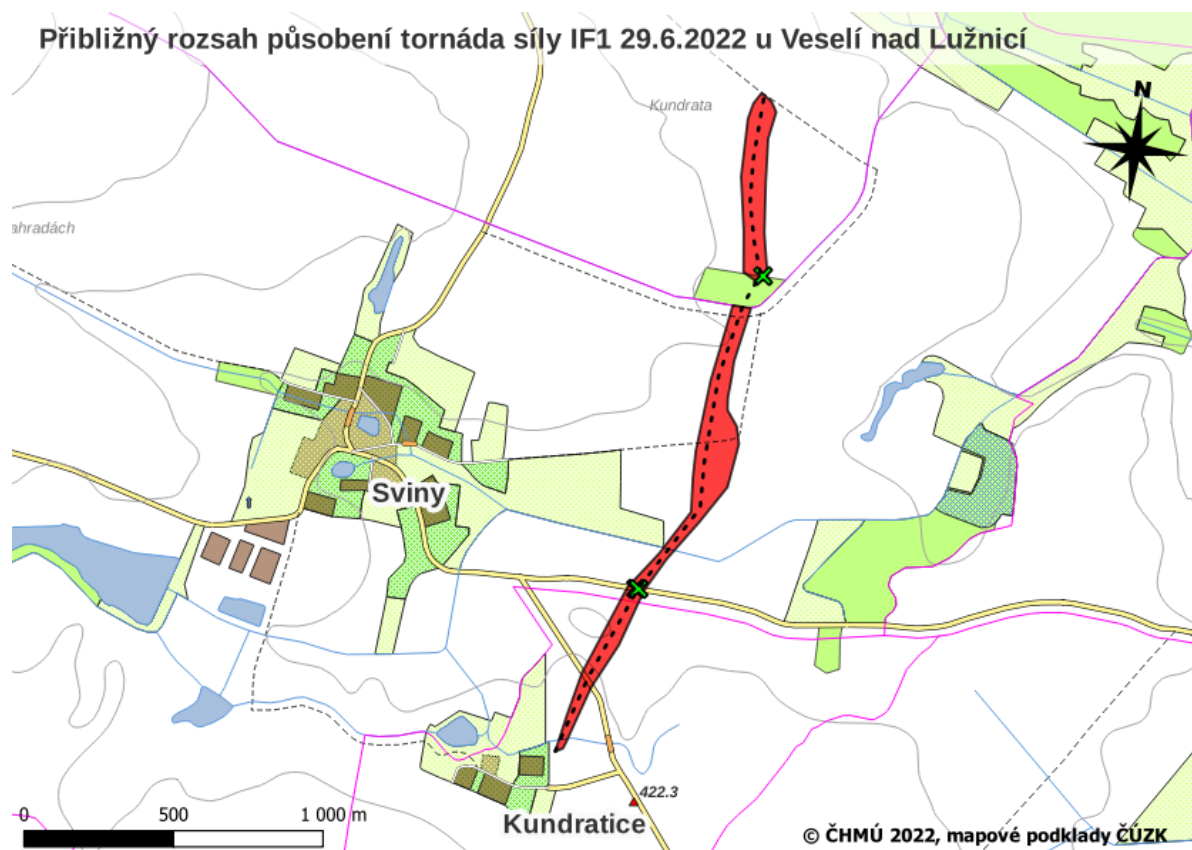

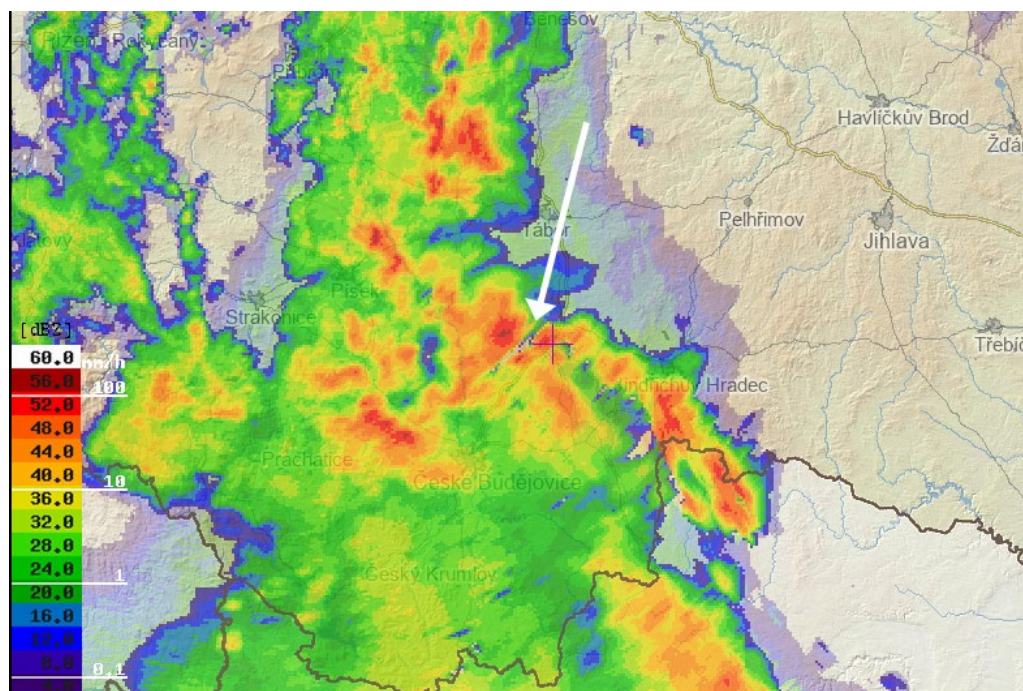
Snímek z dronu proti směru postupu tornáda ukazuje dobře patrnou úzkou dráhu jevu v poli. Snímek má výrazně upravenou perspektivu, a tak došlo ke zkreslení výšek objektů, které se zdají nepřiměřeně protažené na výšku. Autor fotografie: Petr Augustin

Tisková zpráva ČHMÚ

Přibližný rozsah působení tornáda síly IF1 29.6.2022 u Veselí nad Lužnicí

Mapa přibližného rozsahu tornádem zasaženého území (červeně). Zelenými křížky jsou vyznačeny zjištěné škody na stromech, které posloužily k odhadu síly tornáda. Tornádo postupovalo k severu a zjištěná délka jeho pravděpodobné dráhy je přes 2,3 km.

Radarový snímek z času 19:50 SELČ s vyznačeným místem výskytu tornáda bílou šipkou.

**Český
hydrometeorologický
ústav**

Kontakt:

Aneta Beránková

Tiskové a informační oddělení

T: 735 794 383

E: aneta.berankova@chmi.cz

Jan Doležal

Tiskové a informační oddělení

T: 724 342 542

E: jan.dolezal2@chmi.cz

Odborný garant: David Rýva

Radarové oddělení ČHMÚ

E: david.ryva@chmi.cz